

2023 წ.

ოპერატიული ინფორმაცია

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ (ინვარ-სექტემბერი)

დოკუმენტი მომზადებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის მიერ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისისათვის მოწოდებული ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ინვარ-სექტემბრის შესრულების მიმოხილვა სახაზინო სამსახურის ყოველთვიური ანგარიშგების საფუძველზე, საბიუჯეტო ოფისის მიერ გამოქვეყნდება არაუგვიანეს 2023 წლის 26 ოქტომბრისა.

ბიუჯეტის ანალიზის განყოფილება

ელ-ფოსტა: pbo@parliament.ge

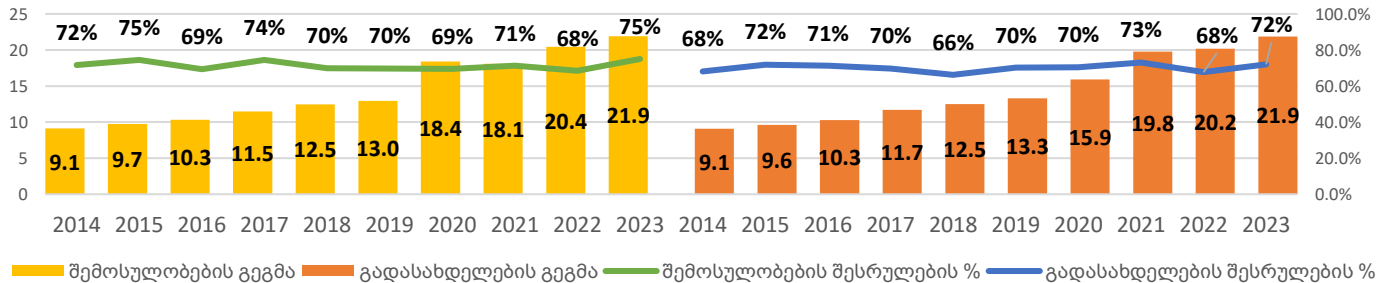
პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი, ოქტომბერი, 2023 წ.

საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულების მიმოხილვა

2023 წლის იანვარ-სექტემბერში სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება 16,441.0 მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,914.2 მლნ ლარი) 75.0%-ს და 9 თვის გეგმის¹ (15,574.6 მლნ ლარი) 105.6%-ს შეადგენს, წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს კი 2,439.5 მლნ ლარით (17.4%-ით) აღემატება (შემოსავლების მნიშვნელოვანი მატების გავლენით).

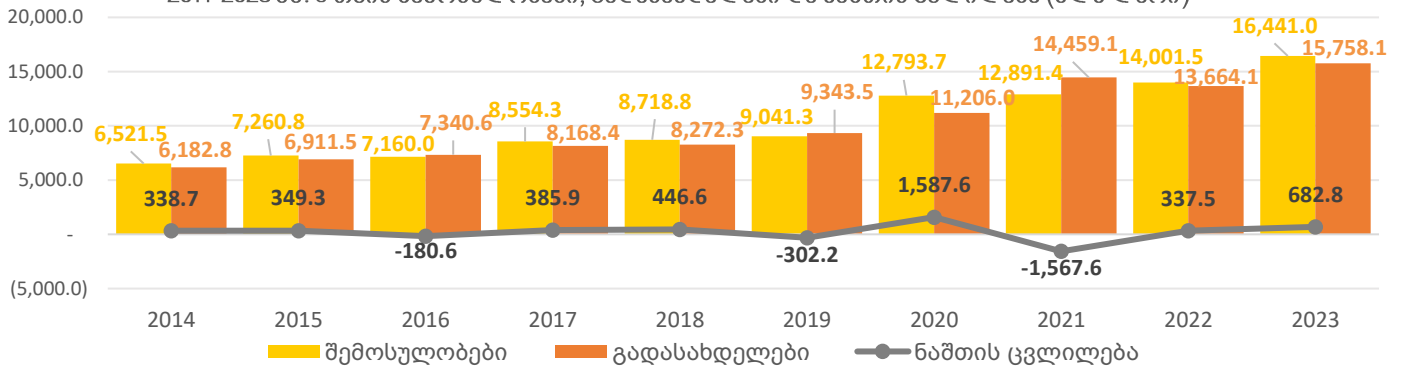
გადასახდელების შესრულება 15,758.1 მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,880.1 მლნ ლარი) 72.0%-ს და 9 თვის გეგმის (16,016.5 მლნ ლარი) 98.4%-ს აღწევს, ხოლო წინა წლის იანვარ-სექტემბრის მაჩვენებელს 2,094.1 მლნ ლარით (15.3%-ით) აჭარბებს.

2014-2023 წწ. შემოსულობებისა და გადასახდელების 9 თვის შესრულების მაჩვენებლები წლიურ გამგებთან მიმართებით (მლრლ ლარი, %)

შესაბამისად, იანვარ-სექტემბერში სახელმწიფო ბიუჯეტში მიღებული შემოსულობების და გადასახდელების შესრულების გათვალისწინებით, **ნაშთის ცვლილება (დაგროვება) 682.8 მლნ ლარს** შეადგენს. წლის დასაწყისისათვის დაბუსტებული ნაშთის მოცულობამ შეადგინა 1,247.5 მლნ ლარი, ხოლო 2023 წლის პირველი ოქტომბრისთვის კი ნაშთი განისაზღვრა 1,930.3 მლნ ლარის ოდენობით.

2014-2023 წწ. 9 თვის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

რაც შეეხება შემოსულობების შესრულებას კომპონენტების მიხედვით, 9 თვის გეგმის მიმართ გადაჭარბებით არის შესრულებული შემოსავლების (103.5%), ფინანსური აქტივების კლებისა (105.7%) და ვალდებულებების ზრდის (120.6%) კომპონენტები, ხოლო არაფინანსური აქტივების კლების კომპონენტი გამოირჩევა დაბალი შესრულების დონით (84.2%).

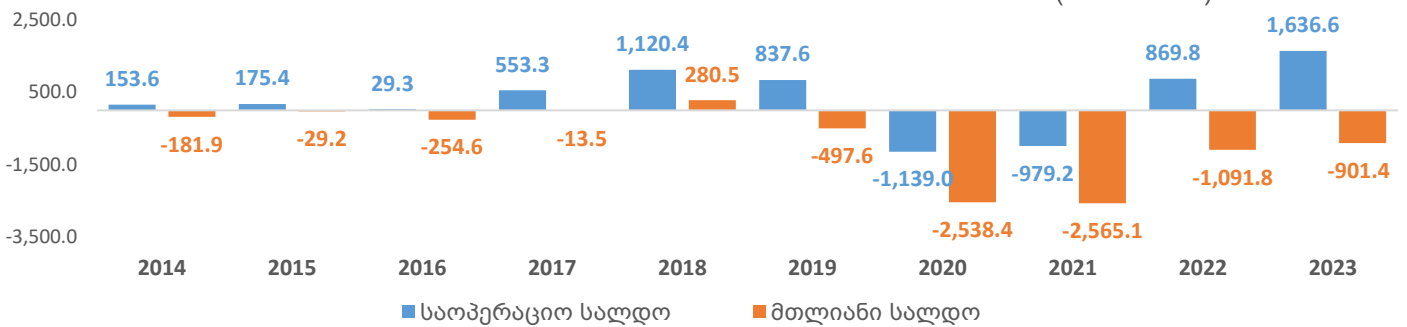
გადასახდელების კომპონენტებთან დაკავშირებით, 9 თვის დამტკიცებული გეგმის მაჩვენებლებთან მიმართებით, კარგი შესრულებით ხასიათდება ხარჯები კომპონენტი (9 თვის გეგმის 97.7%), არაფინანსური აქტივებისა და ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტები მაღალი შესრულებით გამოირჩევა (შესაბამისად, 102.6%, 105.3%), ხოლო ვალდებულებების კლების მუხლით გადასახდელების შესრულება 94.4%-ს შეადგენს.

დასახელება	2023 წლის გეგმა	9 თვის გეგმა	9 თვის შესრულება	9 თვის / 9 თვის გეგმა	დასახელება	2023 წლის გეგმა	9 თვის გეგმა	9 თვის შესრულება	9 თვის / 9 თვის გეგმა
შემოსულობები	21,914.2	15,574.6	16,441.0	105.6%	გადასახდელები	21,880.1	16,016.5	15,758.1	98.4%
შემოსავლები	17,619.9	13,266.1	13,732.0	103.5%	ხარჯები	16,335.2	12,384.1	12,095.4	97.7%
არაფინანსური აქტივების კლება	200.0	122.0	102.7	84.2%	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,881.3	2,572.6	2,640.7	102.6%
ფინანსური აქტივების კლება	450.0	207.5	219.4	105.7%	ფინანსური აქტივების ზრდა	445.1	194.5	204.8	105.3%
ვალდებულებების ზრდა	3,644.3	1,979.0	2,386.9	120.6%	ვალდებულებების კლება	1,218.5	865.3	817.2	94.4%

¹ 9 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური განწერის მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 31 აგვისტოს №320 ბრძანება)

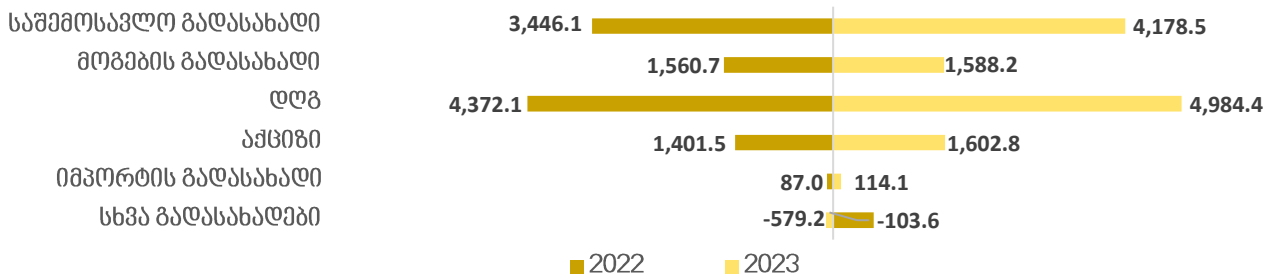
რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდოსა და მთლიან სალდოს, 2023 წლის იანვარ-სექტემბერში სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდომ შეადგინა 1,636.6 მლნ ლარი, ხოლო მთლიანმა სალდომ - (-901.4) მლნ ლარი.

2014-2023 წლების 9 თვის საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო (მლნ ლარი)

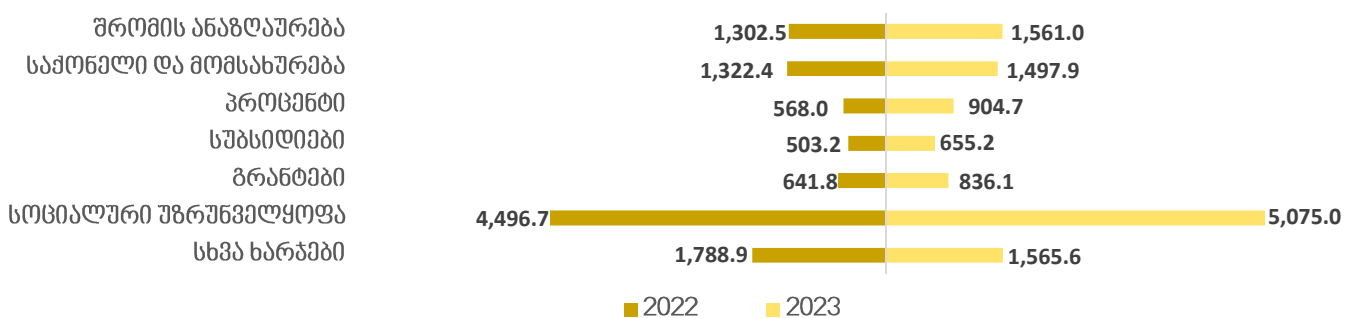
შემოსავლებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ყველაზე დიდი მაჩვენებლის, გადასახადების მიმოხილვა, რაზეც იანვარ-სექტემბერში მიღებული შემოსავლების 90.0% და მთლიანი შემოსულობების 75.2% მოდის. კერძოდ, 9 თვეში მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 12,364.4 მლნ ლარს, 9 თვის გეგმის 101.6%-ს და წლიური გეგმის 75.9%-ს შეადგენს. ყველა საგადასახადო შემოსავალი (გარდა სხვა გადასახადებისა, რომელიც -103.6 მლნ ლარს შეადგენს) 9 თვის გეგმის მიმართ გადაჭარბებით ხასიათდება და 100.5%-125.4%-ის ფარგლებში მერყეობს, განსაკუთრებით კი გამოირჩევა იმპორტის გადასახადი (125.4%), საშემოსავლო გადასახადი (105.9%) და აქციზი (106.1%). გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლების მოცულობა 2,076.2 მლნ ლარით (20.2%-ით) არის გაზრდილი, ძირითადად, საშემოსავლო გადასახადის (732.4 მლნ ლარით) და დღგ-ის (612.3 მლნ ლარით) მნიშვნელოვანი მატების გავლენით.

2022-2023 წწ. 9 თვის გადასახადები სახეების მიხედვით (მლნ ლარი)

გადასახდელების ყველაზე დიდი კომპონენტის, ხარჯების, შესრულებამ იანვარ-სექტემბერში 12,095.4 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 9 თვის დამტკიცებული გეგმის 97.7% და წლიური გეგმის 74.0%-ია. ცალკეული სახეების მიხედვით ხარჯების შესრულებაში, 9 თვის დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებით, მაღალი მაჩვენებლით გამოირჩევა სოციალური უზრუნველყოფის ხარჯები (102.3%), კარგი მაჩვენებლები აქვს პროცენტის (98.0%), სხვა ხარჯების (96.1%), სუბსიდიებისა (96.5%) და საქონლისა და მომსახურების (95.6%) მუხლებით გაწეულ ხარჯებს, შედარებით დაბალი მაჩვენებლებით ხასიათდება შრომის ანაზღაურებისა (93.4%) და გრანტების (87.9%) მუხლები. გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით ხარჯების მოცულობა 1,471.9 მლნ ლარით (13.9%-ით) გაზრდილია, ძირითადად, სოციალური უზრუნველყოფის (578.2 მლნ ლარით), აგრეთვე, პროცენტისა (336.7 მლნ ლარით) და შრომის ანაზღაურების (258.5 მლნ ლარით) მუხლებით ხარჯების მატების გავლენით.

2022-2023 წწ. 9 თვის ხარჯები სახეების მიხედვით (მლნ ლარი)

დანართები

დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდებები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

დასახელება	2021 წლის 9 თვის შესრულება	2022 წლის 9 თვის შესრულება	2023 წლის წლიური გეგმა	2023 წლის 9 თვის გეგმა	2023 წლის 9 თვის შესრულება	2023 წლის 9 თვის შესრულება / 2023 წლის 9 თვის გეგმა		2023 წლის 9 თვის შესრულება / 2022 წლის 9 თვის შესრულება		2023 წლის 9 თვის შესრულება წლიურ გეგმასთან მიმართებაში %
						სხვაობა	%	სხვაობა	%-ული ცვლილება	
შემოსულობები	12,891.4	14,001.5	21,914.2	15,574.6	16,441.0	866.3	105.6%	2,439.5	17.4%	75.0%
შემოსავლები	8,996.2	11,493.2	17,619.9	13,266.1	13,732.0	465.9	103.5%	2,238.8	19.5%	77.9%
გადასახადები	8,086.1	10,288.2	16,290.4	12,165.6	12,364.4	198.8	101.6%	2,076.2	20.2%	75.9%
საშემოსავლო გადასახადი	2,517.5	3,446.1	5,140.0	3,945.6	4,178.5	232.8	105.9%	732.4	21.3%	81.3%
მოგების გადასახადი	790.9	1,560.7	2,000.0	1,580.0	1,588.2	8.2	100.5%	27.4	1.8%	79.4%
დღგ	3,513.7	4,372.1	6,670.4	4,883.0	4,984.4	101.4	102.1%	612.3	14.0%	74.7%
აქციზი	1,277.6	1,401.5	2,100.0	1,511.0	1,602.8	91.8	106.1%	201.3	14.4%	76.3%
იმპორტის გადასახადი	60.8	87.0	130.0	91.0	114.1	23.1	125.4%	27.1	31.2%	87.8%
სხვა გადასახადები	-74.4	-579.2	250.0	155.0	-103.6	-258.6	-66.8%	475.6	-82.1%	-41.4%
გრანტები	312.9	290.0	279.6	156.3	240.4	84.1	153.8%	-49.6	-17.1%	86.0%
სხვა შემოსავლები	597.2	915.0	1,050.0	944.2	1,127.2	183.0	119.4%	212.2	23.2%	107.4%
არაფინანსური აქტივების კლება	161.8	155.7	200.0	122.0	102.7	-19.3	84.2%	-53.0	-34.0%	51.3%
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	81.6	104.6	450.0	207.5	219.4	11.9	105.7%	114.8	109.8%	48.7%
ვალდებულებების ზრდა	3,651.8	2,248.1	3,644.3	1,979.0	2,386.9	407.9	120.6%	138.8	6.2%	65.5%
საგარეო	4,296.8	1,340.8	2,244.3	1,054.0	1,395.0	341.0	132.4%	54.3	4.0%	62.2%
საშინაო	-645.0	907.3	1,400.0	925.0	991.9	66.9	107.2%	84.6	9.3%	70.8%
გადასახდებები	14,459.1	13,664.1	21,880.1	16,016.5	15,758.1	-258.4	98.4%	2,094.1	15.3%	72.0%
ხარჯები	9,975.4	10,623.5	16,335.2	12,384.1	12,095.4	-288.7	97.7%	1,471.9	13.9%	74.0%
შრომის ანაზღაურება	1,200.5	1,302.5	2,236.7	1,671.2	1,561.0	-110.2	93.4%	258.5	19.8%	69.8%
საქონელი და მომსახურება	1,214.4	1,322.4	2,025.5	1,567.5	1,497.9	-69.6	95.6%	175.5	13.3%	74.0%
პროცენტი	598.4	568.0	1,201.0	923.2	904.7	-18.5	98.0%	336.7	59.3%	75.3%
სუბსიდიები	559.9	503.2	927.6	679.0	655.2	-23.8	96.5%	152.0	30.2%	70.6%
გრანტები	531.2	641.8	1,275.8	951.2	836.1	-115.1	87.9%	194.3	30.3%	65.5%
სოციალური უზრუნველყოფა	4,423.2	4,496.7	6,447.9	4,962.6	5,075.0	112.4	102.3%	578.2	12.9%	78.7%
სხვა ხარჯები	1,447.8	1,788.9	2,220.7	1,629.4	1,565.6	-63.9	96.1%	-223.4	-12.5%	70.5%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,747.7	2,117.3	3,881.3	2,572.6	2,640.7	68.2	102.6%	523.5	24.7%	68.0%
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	235.8	154.7	445.1	194.5	204.8	10.4	105.3%	50.2	32.4%	46.0%
ვალდებულებების კლება	2,500.1	768.7	1,218.5	865.3	817.2	-48.2	94.4%	48.5	6.3%	67.1%
საგარეო	2,446.4	733.8	1,175.6	830.4	782.5	-47.9	94.2%	48.7	6.6%	66.6%
საშინაო	53.7	34.9	42.9	34.9	34.6	-0.3	99.2%	-0.2	-0.6%	80.7%
ნაშთის ცვლილება (+ დაბროშება / - გამოყენება)	-1,567.6	337.5	34.1	-441.9	682.8	648.7		345.4		

* 9 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური განწერის მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 31 აგვისტოს №320 ბრძანება)

დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი (მლნ ლარი)

დასახელება	2021 წლის 9 თვის შესრულება	2022 წლის 9 თვის შესრულება	2023 წლის წლიური გეგმა	2023 წლის 9 თვის გეგმა	2023 წლის 9 თვის შესრულება	2023 წლის 9 თვის შესრულება / 2023 წლის 9 თვის გეგმა		2023 წლის 9 თვის შესრულება / 2022 წლის 9 თვის შესრულება		2023 წლის 9 თვის შესრულება წლიურ გეგმასთან მიმართებაში %
						სხვაობა	%	სხვაობა	%-ული ცვლილება	
შემოსავლები	8,996.2	11,493.2	17,619.9	13,266.1	13,732.0	465.9	103.5%	2,238.8	19.5%	77.9%
გადასახადები	8,086.1	10,288.2	16,290.4	12,165.6	12,364.4	198.8	101.6%	2,076.2	20.2%	75.9%
გრანტები	312.9	290.0	279.6	156.3	240.4	84.1	153.8%	-49.6	-17.1%	86.0%
სხვა შემოსავლები	597.2	915.0	1,050.0	944.2	1,127.2	183.0	119.4%	212.2	23.2%	107.4%
ხარჯები	9,975.4	10,623.5	16,335.2	12,384.1	12,095.4	-288.7	97.7%	1,471.9	13.9%	74.0%
შრომის ანაზღაურება	1,200.5	1,302.5	2,236.7	1,671.2	1,561.0	-110.2	93.4%	258.5	19.8%	69.8%
საქონელი და მომსახურება	1,214.4	1,322.4	2,025.5	1,567.5	1,497.9	-69.6	95.6%	175.5	13.3%	74.0%
პროცენტი	598.4	568.0	1,201.0	923.2	904.7	-18.5	98.0%	336.7	59.3%	75.3%
სუბსიდიები	559.9	503.2	927.6	679.0	655.2	-23.8	96.5%	152.0	30.2%	70.6%
გრანტები	531.2	641.8	1,275.8	951.2	836.1	-115.1	87.9%	194.3	30.3%	65.5%
სოციალური უზრუნველყოფა	4,423.2	4,496.7	6,447.9	4,962.6	5,075.0	112.4	102.3%	578.2	12.9%	78.7%
სხვა ხარჯები	1,447.8	1,788.9	2,220.7	1,629.4	1,565.6	-63.9	96.1%	-223.4	-12.5%	70.5%
საოპერაციო სალდო	-979.2	869.8	1,284.7	882.0	1,636.6	754.6	185.6%	766.9	88.2%	127.4%
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	1,585.9	1,961.6	3,681.3	2,450.6	2,538.1	87.5	103.6%	576.5	29.4%	68.9%
ზრდა	1,747.7	2,117.3	3,881.3	2,572.6	2,640.7	68.2	102.6%	523.5	24.7%	68.0%
კლება	161.8	155.7	200.0	122.0	102.7	-19.3	84.2%	-53.0	-34.0%	51.3%
მთლიანი სალდო	-2,565.1	-1,091.8	-2,396.6	-1,568.6	-901.4	667.1	57.5%	190.4	-17.4%	37.6%
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-1,413.4	387.6	29.2	-454.9	668.3	1,123.2	-146.9%	280.8	72.4%	2288.5%
ზრდა	235.8	492.1	479.2	194.5	887.7	693.2	456.4%	395.5	80.4%	185.2%
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	337.5	34.1	0.0	682.8	682.8		345.4	102.3%	2002.3%
სესხები	235.8	154.7	445.1	194.5	203.7	9.3	104.8%	49.1	31.7%	45.8%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	1.1		1.1		
კლება	1,649.2	104.6	450.0	649.4	219.4	-430.0	33.8%	114.8	109.8%	48.7%
ვალუტა და დეპოზიტები	1,567.6	0.0	0.0	441.9	0.0	-441.9	0.0%	0.0		
სესხები	79.3	103.6	450.0	207.5	217.8	10.3	105.0%	114.2	110.2%	48.4%
აქციები და სხვა კაპიტალი	2.3	1.0	0.0	0.0	1.6	1.6		0.6	60.6%	
ვალდებულებების ცვლილება	1,151.7	1,479.4	2,425.8	1,113.7	1,569.7	456.1	140.9%	90.3	6.1%	64.7%
ზრდა	3,651.8	2,248.1	3,644.3	1,979.0	2,386.9	407.9	120.6%	138.8	6.2%	65.5%
საშინაო	-645.0	907.3	1,400.0	925.0	991.9	66.9	107.2%	84.6	9.3%	70.8%
საგარეო	4,296.8	1,340.8	2,244.3	1,054.0	1,395.0	341.0	132.4%	54.3	4.0%	62.2%
კლება	2,500.1	768.7	1,218.5	865.3	817.2	-48.2	94.4%	48.5	6.3%	67.1%
საშინაო	53.7	34.9	42.9	34.9	34.6	-0.3	99.2%	-0.2	-0.6%	80.7%
საგარეო	2,446.4	733.8	1,175.6	830.4	782.5	-47.9	94.2%	48.7	6.6%	66.6%
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		